

*
Megjelen esztörtökönElőfizetési ár:
Egész évre 9 kor — fill.
Fél évre 4 kor 60 fill.
Negyed évre 2 kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

*

HONTI LAPOK

*
Szerkesztőség és
kiadóhivatal
Ipolyságon.

Hivatalos és magánhirdetéseket mérsékelt árszabás szerint.

*

Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.

Ipolyság, 1901. december 12.

A hontmegyei gazd. egyesület.

Nyílt levél

Haydin Károly urhoz.

Kis-Kereskény, december 10.

Régóta vártam a felszólalást megyénk gazdasági egyesületének hosszú időre visszanyúló tetlensége miatt. Vártam azonban első sorban a tagok soraiból, kiknek joguk is, kötelességük is saját ügyekkel, saját feladatukkal törődni. Annál jobb, ha az egyesület kötelekein kívül állók is érdekekkel viseltetnek, mert ez biztató jel arra, hogy a közel jövőben új erők csatlakozása és munkássága a mai beteg állapotokat gyorsanmeg fogja gyógyítani. Nem is üdvözölheti tehát senki nálam nagyobb örömmel az ébredésnek e téren első jelenségeit, a gazdasági egyesületek hasznosságának hangsúlyozását, hazafias utalást hivatásuk fontosságára, és a megnyilatkozó becsvágyat a mulasztások minél gyorsabb jóvátételére.

Sőt én, ki ez idő szerint az egyesület tisztikarában előkelő helyet töltök be, különösen indítatva is érzem magamat köszönetet mondani Uraságodnak, ha szabad mondanom tisztelt barátomnak, a Honti Lapok ez évi 47 számában megírt vonatkozó cikkért.

Idő előtti dolog lenne, az ügy személyes vonatkozásaival már most foglalkozni. A tiszti kar, az igazgató választmány megbízatása úgy is már lejárt, és még e hó folyamában fog az új tisztújító közgyűlés megtartatni.

Ez természetesen nem mentesíti a felelősség, a bírálat alól a jelenlegi elnököt, az igazgató választmányt, az egyesület tagjait. Mi azonban viszont rész kérünk a bírálatból azon megyebeli gazdatisársaink számára is, kik évek hosszú során át félre állottak az egyesülettől, nem lettek tagjai, s ez által nem érvényesítették tevékenységüket hasznosabb munkássága kifejtésére.

Nincs egyesület, mely annyira megkívánná tagjai válvetett tevékenységét, mint a gazdasági egyesületek. Gyakorlati értékű sikerét, mely a közvagyonosodás fellendülésében nyilvánul, csak is sok oldalú munkássággal lehet elérni. E nélkül a legszebb elmé-

letek papiros malaszt maradnak és maradhat a kisbirtokos szegény, virágzó egyesületi iroda mellett is.

Ezt igazolja több-kisebb gazdasági egyesület viselt dolga, hol az egyesület jövedelmét, az állami javadalmazás egy részét, az irodai munkásság, veszi igénybe, melyből még egyesületi közlönyre is jut költség, de az egyesület terén a földbirtok jövedelmezősége egy fillérrel sem emelkedett, a föld ára semmivel sem lett magasabb mint aránylag máshol. Ellenben ott, hol a tagok személyes munkássága, szorgalma, szövetkezeti okossággal társulva, egy egész működési kör gazdaközönységét áthatja, — mintegy egészséges testtömöríti, ott igen is, de csak is ott, ama munkásság és szorgalom, ama kör gazdasági viszonyainak, életének, átalakító és kifejlesztő tényezőjévé válnak.

Sok szó fér ezekhez a dolgokhoz. Ma azonban, bár sok észrevételem van a becses levélben foglaltakra, a vitát időelőttinek vélem.

Most csak röviden kívánok cikke néhány állítására, és annak némely ténybeli tévedéseire válasszolni, részben felvilágosítással szolgálni.

El nem ismerem azt, — a nélkül, hogy ezt a gazdasági egyesület érdemeül kívánám tekinteni, — hogy gazdasági tekintetben megyénk teljesen el van maradva. Határozottan állíthatom, hogy összehasonlítva főleg kis gazdáinkat és kis gazdaságokat a határos megyék kisebb gazdaságaival — Pest megyét kivéve, nem vagyunk mögöttük elmaradva, sőt a gyümölcsfa tenyésztés terén, a kipusztult szőlők felújítása tekintetében előnyben állunk. Az előbbent szinte nem írom az egyesület javára, mert az a Korpona vidéki gyümölcs tenyésztési egyesület érdeme, csak mint tény emlitem az elmaradottság vádjával szemben. A mi pedig a marhatenyésztést illeti, felkérem tisztelt barátomat, látogassa sorra a zólyomi, selmeci, levai, zsarnóci, zselizi, esztergomi vásárokat és hasonlítsa össze az ide felhajtott tehén anyagot, az ipolysági vásárok teheneivel és kénytelen lesz beismerni, hogy ezek amant nagyon fölülmulják, a mi szarvasmarha tenyésztésünk teljes elmaradottsága ellen bizonyít.

Vagy azon bajok, melyek fáj-

dalom nálunk tényleg léteznek, a középbirtokos osztály pusztulása, a kisbirtokosok fekvőségei jelzalogos megterhelésének emelkedése, nem észlelhető-e hasonló arányban a szomszéd megyék területén is? A végrehajtások száma apadóban van nálunk is. Azt hiszem tehát, hogy ezeket illetőleg tisztelt barátom tulszigoruan ítélt.

A ténybeli tévedéseket illetőleg pedig következőket jegyzem meg. Nem felel meg a tényállásnak, hogy állatdíjazásaink nem voltak. A lódíjazás évenként rendszeren megtartatott, és ezekre az egyesület saját pénztárából kétszáz koronát adományoz minden esztendőben.

Nem felel meg a tényállásnak, hogy a takarmány anyagok szállítására vonatkozó kedvezményeket megyénkben nem lehetett igénybe venni. Azt tényleg több egyesületi tag igénybe szokta venni, sőt többen csak is ezért léptek az egyesület köteleibe, egyesek a szomszéd megyék birtokosai közül is. Ha ezek igénybe tudták venni, tudhatták volna a megyebeliek is. Igazolványok az egyesület pénztárából mindig készletben állanak.

Arra nézve sines tisztelt barátom jól értesülve, hogy megyénk területén nincs mintagazdaság.

A mi pedig az új ismétlődő gazdasági iskolákat illeti, az igaz, hogy ilyen tudtommal még egy sines. De nézetem szerint nem is lesz egyhamar, ha csak Korponán nem, mert a vallás és közoktatási miniszter ezekre nézve a községek részéről oly feltételeket szab, melyeket a mi szegény községeink teljesíteni nem képesek.

A miniszter ugyanis csak oly községben hajlandó ezen iskolákat felállítani, a mely község:

1. e célra 20 katasztrális hold jó minőségű, a község közvetlen közelében levő területet ad, melyet a tanulók 20 perc alatt gyalog elérhetnek, és melyen az okoskerüi gazdálkodás, a vidék viszonyainak megfelelő vetés, forgás gyakorlatilag bemutatható, a hol ezenkívül a gyümölcs, a konyhakertészet, a házi állatok nevelése, a baromfi tenyésztés, a méhészet, a selyemtenyésztés és más gazdasági ágak gyakorolhatók.

2. a terület modern felszerelését, s az összes dologi szükségleteket a község biztosítja.

3. a hol a község gondoskodik a szaktanító célszerű lakásáról.

4. a hol a község gondoskodik az iskola céljaira alkalmas tanyarémről.

5. a hol a község kötelezi magát, hogy egy tanító után a 24 koronás évi nyugdíjárulékot megfizeti.

Ennek ellenében a tiszta jövedelem $\frac{1}{5}$ része a községé.

Végre, ha megyénk gazdasági elmaradottsága csakugyan oly nagy, amint azt becses cikkében hangsúlyozni méltóztatott; az igazság és méltányosság elvénél fogva, ezen szomorú állapotért ne csak a hontmegyei gazdasági egyesületet vonja felelősségre, hanem a megye területén a közigazgatási fejlődés előmozdításának feladatával és hatáskörével bíró, és ezen hatáskörben tényleg működő más testületeket, hatóságokat és állami közegeket is.

Ilyenek: a megyei mezőgazdasági bizottság, mely az egyesület céljaival és hatáskörével teljesen azonos működési körrel és feladattal bír, céljai hasonlóak az egyesületéhez, azonfelül azonban hivatalos hatalommal rendelkezik határozatai végrehajtása tekintetben, a mivel a gazdasági egyesület nem rendelkezik, ilyenek a járási gazdasági bizottságok a főszolgabírák elnökléte alatt; a megyei állattenyésztési, szőlészeti, borászati, méhészeti állami felügyelők, a borvizsgáló bizottságok, stb.

Ha mind ezen tényezők, és a gazdaközönség maga, a legközelebbi jövőben szorgalmas munkára egyesülendnek, akkor reményelem, hogy a közállapotok a gazdasági téren oly öröndetes lendületet fognak nyerni, melyet tisztelt barátommal teljesen meg-

egyező élénkséggel én is óhajtok, éppen azért a munkásságtól együnknek sem szabad félre állani.

Mailáth István.

Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága e hó 7-én Lits Gyula főispán elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A terjedelmes tárgysorozatból kiemeljük a következőket.

Elnöki megüjtő.

Lits Gyula főispán: több fontos tárgy, ugymint a tisztújítás határnapjának megállapítása, bizottságok kiegészítése, stb. indította arra, hogy törvényadta jogánál fogva mára rendkívüli közgyűlést hívott össze. Üdvözlö a törvényhatósági bizottság megjelent tagjait.

A törvény szabja meg, hogy csak azok az indítványok tárgyalhatók, melyek 48 óra előtt lettek bejelentve, de biztos meggyőződése, hogy nem vét a törvény ellen következő indítványával. Ezredéves történetünk igazolja, hogy a magyar nemzet alattvalói hűséggel ragaszkodott azon királyaihoz, kik a haza szabadságát megtartották. Különös önfeláldozással és szeretettel melynek párja nemzetek életében nincs ragaszkodunk legalkotmányosabb öreg királyunkhoz, ki a nemzet szívét megértette. Ha bánat éri ősz királyunkat, vele bánkodik, örömeiben pedig osztozik. Ily öröm érte most, mikor kedves unokája, Erzsébet kir. hercegnő eljegyezte magát Windischgrätz herceggel. Azt hiszi, hogy Hontmegye közönsége szíve érzésének ad kifejezést, midőn indítványozza, hogy kérje fel a törvényhatóság a magyar kormányt, tolmácsolja a legmagasabb trón számolyánál, a vármegye közönségének hódolat-teljes üdvözlését Erzsébet kir. hercegnő eljegyzéséhez. (Általános helyeslés).

Bejelenti a közgyűlésnek, hogy a közelmúlt időben az összes központi hivatalokat, és az árvaszéket, valamint a korpónai kivételével az összes járásokat meg-

vizsgálta. Örömmel jelenti, hogy mindegyik rendet, pontosságot, és dicséretes szorgalmat tatált, és a hol hátrálékra is talált, az a munkahalmazban, elégtelen erőben, és különösen az árvaszéknél az irodai személyzet elégtelen erejében keresendő, mely hiányon okvetlenül segíteni kell. Mindezeket szükségesnek tartotta most a tisztújítás küszöbén előterjeszteni, azon véleményének hangsúlyozásával, hogy a jelenlegi tisztikar minden egyes tagja a közönség bizalmára érdemes. (Zajos helyeslés.)

Bizottsági választások.

Lits Gyula főispán; kiküldi a szavazatszedő küldöttségbe Ivánka László elnökléte alatt Bolgár Jánost és Kádár Kálmánt.

Közigazgatási bizottság.

A közigazgatási bizottság tagjai lettek: Konkoly Th. Sándor, Wilczek Vilmos gróf, ifj. Jankovich Béla, Ivánka Oszkár, Somogyi László

Uj tag Ivánka Oszkár, kimaradt Ivánka Zsigmond.

Központi választmány.

A központi választmányba be lettek választva:

Bartakovich Agoston, Berkó István, Bolgár János, Kondor József, Nedeczky Zsigmond, Horváth Miklós, Ivánka László, Ivánka Zsigmond, ifj. Jankovich Béla, Juhász Lajos, Konkoly Th. Sándor, Krupec István, Forster Frigyes, Laszkáry Pál, br. Majláth László, Medgyessy Sándor, Nyáry Alfonz báró, id. Sággy Benő, Schiller Antal, Somogyi László, Somogyi Béla, Tihanyi Endre, Thuránszky Zoltán, Wilhelm Károly dr.

Kimaradtak: Luka Pál, Vajda Pál, Lypták Nándor, Foltin János és Kádár Kálmán.

Állandó választmány.

Az állandó választmányban megüresedett egy helyre felkiáltás útján Kondor Emilt választották be.

Igazoló választmány.

Az igazoló választmányba felkiáltás útján lett beválasztva; Thuránszky Zoltán, Polyakovics Iván, Folkusházy Sándor, Kovács József és Márton Ferenc dr.

Sötét óra.

Ne kövess te engem, maradj messze tőlem.
Szárnyamat kiteptem, szívem összetörtem,
Szomorúság lettem.

A hol én most járok, nem nyílnak virágok,
Utamban untalan sötét rémet látok
Sem mire se várok.

Tövis tépi arcom, örökös a harcom,
Kínzó gondok üznek, törnek, hogyha alszom;
Soha sincsen nyugtom.

Lelkem sötét hajó, viharokban járó;
Megtépett vitorlán fekete a zászló;
Sohol sincsen gázló.

Nem vágyom az életre, nem nézek az égre,
Bánatom tanítom hiu büszkeségre,
Álmainak élve.

Jövöm nem rejt szépet. Mit adhatnék néked?
Nem tudok hazudni üdvöt, vig meséket,
Mért csalnálak téged?

Tépi te csak virágot, sohse muljon álmod,
Alkossal magadnak tündöklő világot,
Végig boldogságot.

Einczinger Ferenc.

Lits Gyula*

Lits Gyula nehéz viszonyok között foglalta el főispáni székét. Mi tagadás benne, a honti közönség inkább Horváth elvesztésén busult, mint az ő érkezésén örült. Nem az ő személye nem tetszett nekünk. Jöhetett volna bárki más, Horváth távozása akkor is fájt volna nekünk.

A fájdalom s nem az öröm érzése vett akkortájt rajtunk erőt. Uj főispánunkon áll, hogy e bánatunkat idővel eloszlassa.

Selmecen a város tisztikara előtt kijelentette Lits Gyula, hogy boldognak fogja érezni magát, ha Hontmegye tisztikara és közönsége csak félannyira fogja őt megszeretni, mint a hogy Horváth Bélát szerette.

*Mutató az 1902. évre most megjelent „Honti Naptár“-ból.

Nobilis, nemes ratifikálása ama mély-séges nagy összetartózkodásnak, mely Horváth Bélát és Hontvármegye közönségét közel hat évi, harmonikusan egybeilleszkedő együttműködés alatt összeforrasztotta.

Lits Gyula ezt a kijelentését Hontmegye közönsége rokonérzéssel hallotta és nyílt homlokkal gyülekezett az ő üdvözlésére.

Hontmegye közönsége mindenkor kellőképp esztimalta azon férfait, kik az igazságszeretet emberei voltak és a közérdeket önzetlenül szolgálták.

Legyen meggyőződve a főispán, hogy a közérdekre irányuló becsületes egyenes törekvéseivel szemben nem fog akadni diagonális ellenkezője, gyűlöletes személyes animozitásokból.

A közérzés felteszi róla hogy fényt, tisztaságot, nemességet vitt széke piros bársonyába.

Hisszük, hogy előkelő helyre előkelő természet került. Hisszük, hogy kiválósága lesz az, hogy igaz ember, jó ember, harmonikus, erős, tartalmas, önálló, eredeti egyéniség, széles látókörrel, nagy akarral.

Bár idegenből jött, a távolról való meg-

A főispán *elnökké* kinevezte *Somogyi Lászlót*, tagokul *Schiller Antalt*, *Salkovszky Ferenc drt*, és *Kallós Jánost*.

Delegált árvaszéki ülnökök.

Delegált árvaszéki ülnökök lettek: *Berkó István*, *Engelhardt Lipót*, *Folkusházy Sándor*, *Wilhelm Károly dr.*, *Wilczek Vilmos gróf*, *Braun Ferenc*, *Sághi Benő*, *Schiller Antal*.

Egyéb bizottságok.

Megválasztotta ezután a közgyűlés a ló-avató bizottságok elnökeivé *Bolgár Jánost*, *Konkoly Th. Sándort*, *Bartakovics Agostont* és *Somogyi Lászlót*, a községi számadások vizsgálatára kiküldötteket, és a nyugdíjintézet választmányba ifj. *Jankovich Bélát*.

A tisztújítás határnapja.

Haán Kálmán főjegyző: előterjeszti a belügyminiszter körrendeletét az e hó folyamán megtartandó általános tisztújítás tárgyában, és előadja az állandó választmány javaslatát, mely szerint a tisztújítás határnapját e hó 21-ike tűzesék ki.

Ivánka Zsigmond: indítványozza, hogy december végére tűzze ki a közgyűlés a tisztújítást, annak reményében, hogy az általa több tisztviselő ellen beadott panasz elintézését nyer, mert szerinte oly tisztviselő, ki ellen panasz van, nem kandidálható (*ellenmondások*).

Vajda Pál: imént jelentette ki a főispán, hogy a hivatalokat megvizsgálta és a tisztviselők minden egyes tagját a közönség bizalmára érdemesnek találja. *Ellenzi Ivánka Zsigmond* indítványát.

Lits Gyula főispán: a törvény taxative sorolja föl azon eseteket, melyekben egy tisztviselő nem kandidálható. Egy egyszerű panasz, melynek alapossága kiderítve nincs, nem lehet elég ok arra, hogy az illető tisztviselő megválasztható ne legyen. *Ivánka Zsigmond* indítványát pártolásra méltónak nem találja, azért kéri az állandó választmány javaslatának elfogadását (*helyeslés*).

A közgyűlés egyedül *Ivánka Zsigmond* kivételével, felállással emeli há-

tározaterőre az állandó választmány javaslatát.

Tisztviselők fizetésemelése.

Szilágyvármegye átirata a vármegyei tisztviselők anyagi helyzetének javítása érdekében.

Landauer Béla dr. előadó ismerteti az átiratot, és elfogadásra ajánlja az állandó választmány javaslatát, mely szerint: elhatározza a vármegye törvényhatósági bizottsága, hogy nemesak hogy *Szilágyvármegye* indítványához hozzájárul, s a maga hatáskörén belül mindent el fog követni a vármegyei tisztviselők javadalmasításának javítása érdekében, de hasonló kérelemmel fordul felirat alakjában az ország miniszterelnökéhez, belügyminiszteréhez, és a képviselőházhoz, amely feliratok megszerkesztésével a vármegye alispánját bizza meg. (*helyes! úgy van!*)

A közgyűlés a javaslatot egyhangulag fogadja el.

A létminimum.

Szabadka város átirata a szegényebb sorsú családok létminimuma tárgyában.

Landauer Béla dr. előadó ajánlja elfogadásra az állandó választmány javaslatát, mely szerint:

Annak tudatában, hogy a társadalomnak a megélhetéssel legjobban küzdő részének javát szeretetteljesebben nem szolgálhatná a vármegye törvényhatósági bizottsága, mint hogyha az orvoslás módjának specifikálása nélkül azon bizalommal fordul az arra hivatott intéző körökhöz, hogy a szegényebb sorsú családok, de különösen a kisgazdák létminimumának a lehetőleg törvényszabta határain belül létesítése vétecsék minél előbb napirendre és nyerjen ugyancsak mielőbb elintézését — megbizsa a vármegye törvényhatósági bizottsága a vármegye alispánját, hogy a jelen határozat tartalmát felőlelő, s a m. kir. kormányhoz és képviselőházhoz intézendő feliratokat szerkessze meg és az illetékes helyekre terjessze föl.

Schulpe Alfonz és *Landauer Béla dr.* felszólalása után a közgyűlés a javaslatot egyértelműen hozzájárult.

Forster Frigyes bucsuja.

Haán Kálmán tb. főjegyző: elfogadásra ajánlja az állandó választmány javaslatát, mely szerint a vármegye sajnálattal veszi tudomásul *Forster Frigyes* nyugdíjba menését, mert ő azon férfiak sorába tartozott, kik hivatalos kötelességüket hiven, szorgalmasan és becsületesen teljesítették, s így hosszú szolgálati ideje alatt a vármegye közbecsülését kiérdemelte, annál fogva a vármegye közönsége szolgálati érdemei elismerésének jegyzőkönyvében kifejezést ad, és nyugdíját 31 szolgálati év után 82 százalékkal évi 3116 koronában állapítja meg.

Bolgár János: midőn a főjegyző nemes munkából nyugalomba megy, meg nem állhatja, hogy néhány meleg szót ne emeljen. Tanuja volt a főjegyző pontos, becsületes, lelkiismeretes működésének, vegye a közönség szívének meleg érzelmét, igazán megérdemli azt a közbecsülést, mely őt kiérdemelt nyugalomába kíséri. (*élék helyeslés*).

Wilczek Vilmos gróf: a főjegyző szép közigazgatási működése alatt erejének teljes felhasználásával szolgálta a közérdeket. Nem csak a maga, de a közönség legbensőbb sajnálatának ad kifejezést; reméli, hogy mint megyebizottsági tag továbbra is fogja szolgálni a közérdeket. (*helyeslés*).

Lits Gyula főispán: *Forster* főjegyző működése korábbi, mint az ő főispáni működése. De e rövid idő alatt is meggyőződött, hogy lovagias felfogása, ügybuzgalma által érdemeket szerzett. Tudja, hogy fájó érzéssel távozik, de örömmel is, mert látja, hogy nyugalmas életbe őszinte tisztelet, és szeretet kíséri. Kívánja, igen sokáig élvezze. (*szajos helyeslés*).

Forster Frigyes: Nem volt ugyan szándékom felszólalni, miután a természet a szónoklás, sőt a nyilvános beszélgetés tehetségét is megtagadván tőlem, úgy sem tudnám kifejezni azon érzelmeket, melyeknek behatása alatt e pereben állok, midőn hivatalos pályámat végleg befejezve, megválok és bucsut veszek egy oly testületől,

figyelés töredékes adatai dacára tudta rola mindenki, hogy kiváló tehetség, a ki vezérszerepre hivatott.

Született 1846. szeptember 10-ikén, *Somogy megyében*, *Simongáton*.

Atyja *Sina báró* uradalmainak teljhatalmu jószágkormányzója volt.

Középiskolai tanulmányait *Vácott* és *Budapesten* végezte.

Jogi egyetemi tanulmányait 1868-ban abszolválván, *Fejérmegye* aljegyzője lett.

Innét 1870. évben a királyi ítélő táblához fogalmazóvá nevezték ki, hol 5 évig mint tanácsjegyző működött.

1870. évben köz- és váltó-ügyvédi oklevelet nyert.

Ugyanezen évben szabadságot állományu honvéd huszár hadnagy, majd 1875. évben főhadnagy lett.

1875. évben *Fejérmegye* közönségének bizalma a vaáli járás főszolgabírói székébe ültette, mely minőségében hat évig közmegelegedésre érvényesített közgazgatási képességeit

1881-ben a vaáli kerület függetlenségi párti képviselővé választotta. Ezt a kerületet öt országgyűlésen át képviselte. A függetlenségi szétválásakor az *Ugronpárthoz* csatlakozott s 1892-ben e párt

réséről a ház által jegyzőnek választott.

Mint képviselő is élénk részt vett *Fejérmegye* közéletében.

Tizenkét évig választott tagja volt a megyei közfunkció legelőkelőbb szervének, a közigazgatási bizottságnak, de tagja volt minden fontosabb bizottságnak és választmánynak.

A kik a politikai torna fegyvermérközéseit figyelemmel kísérik, tudják róla, hogy képviselői működése nem az (*általános helyeslés*), az (*élénk tetszés*) és a (*nyugtalan mozgás*) zárójeljei között vetett buborékot, hanem az ülések egy tartalmas, figyelemmel hallgatott szónoka volt. — Országgyűlési beszédei leginkább közigazgatási, közgazdasági és katonai kérdésekre terjedtek ki.

A 96-iki választás után pártönkivüli lett, majd a Széll-kormány megalakulásakor belépett a szabadelvű-pártba.

Lits igazgató-választmányi tagja az országos magyar gazdasági egyesületnek.

Mint *fejérmegyei* battai földbirtokos virilis jogon tagja *Fejérmegye* törvényhatósági bizottságának.

Jóles urlovás. A milléniumi diszfelvétel alkalmával a festői szép *fejérmegyei* bandérium vezetője volt.

Arcképünk ebben a diszkosztriben ábrázolja.

Lits nemesak kitérő szónok — a mely fényes tehetségével amugy rövidesen, huszárbravúrosan, máris megnyerte a közönség nagy részének szimpátiáját — de mint író is lendületes, érdekes.

A *Vadász* és versenylapban már a 60-as és 70-es években jelentek meg tőle cikkek a sportról.

Ujabbán a „Magyarország“-ba és „Budapesti Hírlap“-ba irt tárcákat.

Lits Gyula helyzete a mi furesa, sajátos viszonyaink között ma még talán nem könnyű, de könnyűvé válhat, ha új otthonát alaposan megismeri.

Kérjük, ne hallgasson senkire, hanem a vármegye közönségét annak szíve verésén kémlélje ki.

Saját egyéni képzetei alapján alkossan magának véleményt és győzdjék meg arról, hogy az a sokat hányt vetett vármegye közelből egészen más, egészen különb ábrát mutat, amint ahogy azt neki madártávlatból fintorító tükrökön keresztül bemutatták.

melynek annyi éven át életerőm javában és szellemi tehetségeim teljes odaszente-lésével egyik szerény tagja voltam.

De készlet a felszólalásra másrészt a háláérzet, mely nem engedi meg, hogy néhány egyszerű, de igaz szívből eredő szóval — minden elegikus hang és frázis mellőzésével — kifejezést ne adjak köszönetemnek azon támogatásért és jóindulatért, melyet a vármegye közönsége irántam 29 éven át tanusítani kegyes volt.

Ha sikerült a belém helyezett bizalomnak megfelelni s a közügyet — s első sorban vármegyénk érdekeit — hiven szolgálalni és előmozdítani, ugy ezen tudat fogja képezni jutalmamat, s mindenkor örömmel s büszkeséggel fogok visszaemlékezni azon évekre, melyeket Hontvármegye szolgálá-tában tölteni, bujában, örömeiben, jó és nehéz napjaiban osztozhatni szerencsém volt, s mely osztályrészt — ha megenged- dik — ezentul a magánéletbe visszavo- nultam is, magamnak fentartani kívánom.

Első hitem és meggyőződés, hogy vármegyénk sok és nehéz megpróbáltatá- sok után a gondviselés kegyelméből s azoknak, kik utánam következnek, buzgó közreműködése mellett, ismét az őt illető helyet elfoglalva, virulni és prosperálni fog. — Engedjék meg, hogy köszönetem ismételt kifejezése mellett azon óhajjal zárjam bucsuszavaimat: Isten óvja meg Hontvármegyét s adjon neki állandó üd- vőt és boldogságot! (lelkes éljenezés és taps)

Az alispáni lak kibővítése

Totovics Kálmán főszámvéő részletezi az előadói javaslatot. Előadja, hogy az alispán által természetben birt lakás sem a lakhatási és kényelmi, sem az egészségi követelmé- nyeknek meg nem felel, a mennyiben a szo- bák száma kevés, azok beosztása célszerűt- len, nagymérvű nedvességük miatt az egész- ségre ártalmasak. Azért azok átalakítása és kibővítése elkerülhetlen. Az udvar és kert használatát korlátozza az a körülmény, hogy a Szmolen ház gyakori égése miatt a növé- nyek és fák tönkrementek s a kovácsműhely füstje a levegőt tartósan rontja. Előterjeszti az állandó választmány javaslatát, mely szerint

a vármegye közönsége elhatározza a Szmolen ház megvételeit Ipolyság előljárósága és az állami építészeti hivatal által közösen megállapított vételáron és utasítja a várme- gye alispánját, hogy ezen épületet, mint az alispáni lakás tartozékát vegye birtokába és leltárba.

Ivánka László. Czobor László. Méhes József és Totovics Kálmán felszólalása után a közgyűlés az állandó választmány javaslata értelmében hoz határozatot.

Egyéb ügyek.

A tárgysorozat többi pontjait már lanyhább érdeklődéssel tárgyalta a közgyűlés. Déli 1 órakor kimerítették az összes anyagot, mire a közgyűlés a főispán lelkes éljenezése mel- lett fölcsóztott.

Hitelesítő közgyűlés e hó 11-én délután 3 órakor volt Czobor László alispán elnöklete alatt.

Ipolyság, 1901. december 12.

Wilczek Frigyes gróf dr. be- széde. Wilczek Frigyes gróf dr. tegnap ismét felszólalt a t. házban, és ismét ta- nujelét adta, hogy közigazgatási dolgok- ban nagy tájékozottsággal bír. A várme- gyék pénztári és számvéősi teendői el- látásáról szóló törvényjavaslatnak a napi- rendről való levételét támogatta. Beszéde- nek rövid kivonata ez:

Pártja nevében eleve is kijelenti, hogy a beterjesztett törvényjavaslatot nem fogadja el, mert helytelennek tartja a közigazgatás- nak részletenként való reformját. Visszapil- lant azokra a küzdelmekre, amalyeket a mult század első felében vívtak a megyei önkör- mányzat mellett és ellen. Maga Széchényi István is — mint azt egy mondásával igazolja, a megyei autonómia föntartása mellett volt. A javaslatban tervezett és Pestmegyében kísérletképpen már fönnálló járási számvéő állások jelentős többkiadással járnának. A vármegyétől a pénztári kezelés elvétele egyenlő értelmű a kegyelemfőfessel. Hütlén kezelés az állami hivatalokban is csak olyan gyakran fordul elő, mint a megyei hivata- lokban. Ezeknek nem a megyei autonómia, hanem a vallásos, erkölcsös nevelés hiánya az oka, Pártja nevében kijelenti, hogy bár melegen óhajják a közigazgatás javítását, azokhoz a kifejtettek alapján mégsem já- rulhat, hanem elfogadja a Benedek János által benyújtott határozati javaslatot (Helyes- lés s szélsőbaloldalon.)

A T. (Megye)-Ház.

(Karzati távolból.)

Psz. . . csendesesen! . . .

Csend. . . nagy nyugalom mindenfelé, az öreg még piheg ugyan, de a halál bizonyos, még az Isten sem segíthet. . . A vármegye napjai meg vannak számlálva, és már közel az idő, amikor könyezve fogják ravatalát körülállni a régi vár- megye régi hívei, akik még sarkantus csizmában, magyar ruhában, rojtos nyakkendőben ültek a zöld asztal mellett, de haj! ugy lehet, a zöld asz- talra már ma-holnap nem lesz szükség, mert nem lesz, aki körülülje. . .

Ilyen, és más szomorú gondolatok frognak meg a fejemben a vármegye poros karzatán; elmeren- gek egy dicsőséges multon, a mikor a megye nagy terme fehérre volt festve, és a falakon olcsó domboru díszek, Meduza-fej és mi-egymás volt, és hirtelen — nem tudom, jól hallok-e — meg- kondul a lélekharang. . . Szegény öreg vármegyém!

De nem. . . Hogy elszórákoztam a multnak képeim!

A megyeház viharvert harangja szól és jelenti, hogy kezdődik a közgyűlés.

A megyeatyák gyülekeznek a teremben. A zöld asztalok során kialakul a helyzet képe. Mint egy festményen a színek, ugy rakódnak le az áraya- latok.

A középső asztal az elnökségé és az előadóké, az azt merőlegesen érintő a tisztikaré; jobbra van az ellenzék, balra a kórmányt követők nagy tömege.

A terem tarkul. Helybeli és vidéki mb. tagok előtt egyre nyitogatja az ajtót a díszbe öltözött megyei huszár, és telik-telik az óriási helyiség. A főispáni társalgó szobákból kihallatszik az urak beszéde, vegyes, zürzavaros hang-áradat, a mely- ből az értő fül kiismeri néha a Zsiga bácsi zsém- belését, a ki nemcsak keresi, de szerencsésen meg is találja a kákán a csomót.

Itt Tretter esperes gratulálja meg Himmler drt a „Honti Lapok“-ban megjelent Anonimusz irta cikkért.

— Ugyan kérem, hiszen csupa malicia! — há- ritja el a doktor a dicséretet.

Amott Foltin plebánost kérdezik, mióta és miért visel szemüveget; folyik a társalgás, beszélgetés, mint mikor ennyi ember összejön, a ki egymást rég nem látta.

Ismert és ismeretlen alakok jönnek egyre és a közgyűlés kezdetét veszi.

Lits Gyula főispán lép be fekete szalonban, vele az előadók sora, és éljenezéssel fogadva — az ülést megnyitja.

Nyugodt, higgadt előkelőséggel adja okát an- nak, hogy miért hívott egybe rendkívüli közgyü- lést, és indítványozza, hogy a megye gratuláljon a felséges nagyapának, a kinek egyik kedves unokája: Erzsébet főhercegisasszony most megy boldogan férjhez. . .

A míg a közgyűlés megnyitódik és a megye atyái elfoglalják helyeiket, egészen megváltozik a karzat képe. A régi poros fészkek mintegy varázs- latra változik át és fiatalos, üde rózsáskertté vá- lik; hölgyek jönnek és suhogó szoknyájuk varázsa

elűzi a multat. Itt a jelen, az élet, a pezsgő vi- dámság!

A méltóságos asszony meg a leánya és még egy pár szép asszony jött föl érdeklődni az iránt, mint folynak a vármegye ügyei, vénülnek-e, kor- hadnak-e a megye oszlopai, ritkul-e a hajerdő már egyik-másik megyeatyja fején, a miben innen felülről olyan jól lehet gyönyörködni.

Figyelemmel néznek le a sokaságra. Mindegyik érdekelt fél. Mindegyiknek lent van a férje, csak a főispánkisasszony nézi elfogulatlanul a gyűlést tárgyalókat, mert neki — csupán édes atyja van a teremben.

Érdemes is a mai ülést nézni. Tulajdonképpen bemutatja ez az új Házunk, és nem is veszik pontosan az ügyeket, mert egy megbízottól sem kéri a mandátumát. Hisznek mindenkinek.

Az ember, ha hirtelen lepillant, azt hinné, hogy a parlamentben van. Itt vannak: Ivánka Oszkár, a néppárt réme, Holczér János és Wilczek Frigyes gróf dr. orsz. képviselők, és egy csomó volt kép- viselő, meg egy csomó majdnem képviselő, akik- nek itt mind az a kötelessége, hogy vigyázzanak Hontvármegyére, és könnyítsenek e tényükkel — Ivánka Zsigmond atyai gondjain.

A szemnek pikáns látvány, hogy Wilczek Fri- gyes, a néppárti képviselő, a ki tegnap még a Szűllő Géza segédeje kontra Vázsonyi Vilmos, ma ott ül egykori helyén az előadók sorában.

A gyűlés akadály nélkül folyik, semmi feltartás semmi, semmi. . . azaz mégis. Egy apró fehér do- logt zajt csapva esik le a karzatról a parketre.

A méltóságos asszony legyezője esett le és a bizottsági tagok megriadnak.

— Merénylet! . . . — sugják, de egy szolgálát- kész gavallér felküldi a filigrán jószágot jogos tu- lajdonosának.

Később megkérdezi Totovics főszámvéő:

— Megvan a fecher, méltóságos asszony?

— Köszönöm, meg; ugy-e, ügyetlen vótam? . . .

Igy mondja a méltóságos asszony:

— Vótam! — a leghamisítatlanabb palócos ki- ejtéssel, és palóc keblem megdobban a büszke- ségtől, hogy mennyire jó honti már a főispán szeretett családja is.

A teremben választmányi tagokra szavaznak és ez időre fel van függesztve az ülés. Bolgár János hangja harsogja csak néha-néha tul a ka- varodást, különösen a mikor a későn szavazó Zsiga bácsit kéri türelemre. Ivánka László a sza- vazatszedő küldöttség elnöke csak mosolyog a bajusza alatt. — A szavazást használják fel a megye ifju atyái, hogy feljőjjenek a karzat szép hölgyeihez tisztelegni, és jönnek is sorban egyik a másik után.

Az egyik temperamentumos barna szépség le- dohja virágos muffját a terembe; persze Totovics főszámvéő a szerencsés, a ki elkapja.

— Hozza föl! . . . — mondja a szép asszony.

És az örökifju főszámvéő ismét megjárja — immár ötödször — a karzat rozoga lépcsőjét, és megkínálja a hölgyeket sorban kifogyhatlan sza- loncukorkáival.

A szavazás befejeződött. Tovább folyik a gyű- lés a tárgysor által kiszabott mederben. Mindent elfogadnak, minden rendben van. Csak éppen ab- ban talál gáncot a megye lelkiismerete, hogy a bizottságokban a jelölésből kihagyta a megye a 48-as pártot.

Tehát Zsiga bácsi 48-as lett. Politikai pályáját is mint 48-as kezdte, és az 50 év alatt megpró- bált minden fajtát. Egyse termette meg mandá- tum-gyümölcsöt.

Az egyik tárgynál felszólalt egy öreg ur. Szálas ember, összes bajusszal, a kinek hangja szépen uralkodott a termen. Az all. választmány javas- lata ellen beszélt.

— Ki ez? ki ez? — kérdezte az egész karzat. Senki sem ismerte és azt hitték, hogy valami új bizottsági tag. De nem ugy volt ám. Egy válaszból tudtuk meg, hogy Méhes József csalomjai föld- birtokos, a megyei élet egyik veterán harcosa, egykor szabadelvűpárti alelnök az öreg ur, ak olyan ritkán van jelen és szólal fel a gyűléseken.

Az állandó választmány javaslatot olvas fel Forster Frigyes főjegyző nyugdíjazása tárgyában. Meleg hangon mond bucsut az írás annak a férfinak, aki ereje javát a közigazgatás taposó malmában fecsérte el, és mint öreg ember a megérdemelt pihenésre vágyik, a mi el is kell neki.

Csend lesz... Az érzés lecsillapítja a zajt, minden kis hang elül; a karzat szép hölgyközönsége lélegzetfójtva figyel, és feláll Forster főjegyző, a ki mint mondja, nem szónok, tehát nem művészi, hanem természetes azon meghatottság, a mely el-elfojtja a szavát és szívből jövő szókkal bucsuzik ő is onnan, ahol annyi ideig fáradt, dolgozott önzés nélkül.

Taps, éljenzés következett szavaira, még a karzaton is összeverődött egy pár apró keztyűs tenyer és könnybelábadt egy pár szem.

Most *Bolgár* János, majd *Wilczek* Vilmos gróf mond istenhozzádot a főjegyzőnek, és befejezi a megható ünnepies dolgot a főispán szava, a ki öszintén sajnálja, hogy a megye ilyen kitünő munkásától megválk.

Dél van, harangoznak... A méltóságos asszony és Olga kisasszony már elmentek haza és egy megyei ur drót nélküli telefonnal kérdezi feleségét a karzatról:

— Kész-e az ebéd?

Különbben lehet, hogy nem is azt kérdezte, de a jegyzékváltásuk *siffres* volt, azért nem tudom bizonyosan.

... Micsoda mélabus hangulattal várja ki az ember a gyűlés végét. Mához két hétre újból egybegyűl a bizottság választásra és valószínűleg ekkor járja utoljára a régi restaurációs nóta:

A vicispán kalapomhoz rózsát tett,
Most is ott van, hogyha még el nem vészett.
Rózsza mellett szép a piros tulipán,
Piros borral itatott a vicispán.

Nemő

A hétről.

— **A főispán Selmeceen.** *Lits* Gyula főispán titkárja *Soltész* István dr. kíséretében hetfőn Selmece utazott, hogy ott a keddi közgyűlésen elnököljön. Innét szerdán *Schöllerek*hez *Lévára* vadászatra utazott, honnét vasárnap érkezik székvárosába vissza.

— **Központi választmányunk** e hó 11-én d. e. 10 óraker ülést tartott, következő tárgysorozattal: az 1902. évre érvényes képviselőválasztók névjegyzékének elhelyezése fölötti intézkedés. Belügyminiszternek a megtartott képviselőválasztás eredményének felterjesztésére érkezett leirata. Németi, Csákóc és Felső-Almás változott földcenzusa iránti intézkedés. *Pummerschein* György szalkai lakos kérvénye, melyben 220 korona kárpótlást kér a választás alkalmával szenvedett kára fejében. Esetleg beérkezhető sürgős ügyek.

— **Ivánka Oszkár párbaja.** *Ivánka* Oszkár az ipolysági kerület orsz. képviselője egy a fővárosi lapokból ismert parlamenti incidensből kifolyólag *Csávolcsky* Lajos függetlenségi orsz. képviselővel utóbbi kihívására tegnap pisztolypárbajt vívott a külső üllői-uti lovassági laktanyában. *Ivánka* Oszkár segédei *Andrássy* Tivadar gróf és *Szemere* Miklós voltak. Föltételek: egyszeri golyóváltás 25 lépés távolságról, 5—5 lépés előlépéssel, 6 másodpernyi célzási idővel. A 4-ik másodpercnél *Csávolcsky* Lajos pisztolya csütörtököt mondott, *Ivánka* Oszkár ellenben nem élt a lövés jogával. A felek nem békültek ki.

— **A törvénykezés köréből.** A király *Sárpy* Jenő dr. temesvári kir. járásbíró-sági albirót, városunk fiát a fehértemplomi kir. törvényszékhez bírónak nevezte ki.

— **Kettős jubileum.** Hírét adtuk már annak a ritka szép ünnepnek, a melyre az ipolysági polgári leányiskola tantestülete és iskolaszéke készül az egész társadalommal karöltve. Az ünnep napját e hó 19-ikére tették, és egy diszközgyűlés keretében fogják megülni 25 éves jubileumát annak, hogy

Fleischhacker Laura az intézet kiváló igazgatónője, és *Kolos* Irma a jeles tanítónő immár negyed század óta működik a tanítás és nevelés pályáján. A díszgyűlést, melyen a volt tanítványok bizonyára tömegesen fognak megjelenni, ünnepi *matiné* követi, a melynek műsora ez:

1. Üdvözlő dal. Előadják a növendékek.
2. A magyar nyelv. Pósa Lajostól. Szavalja: Kovács-Sebestény Micike I. oszt. növ. 3. „La Neapolitaine” Lysberg-től. Zongorázza *Bory* Jolán, az iskola volt növendéke. 4. A jó anya. Poór Jánostól. Szavalja: Neumann Lidia, II. oszt. növ. 5. „Froher Wanderer” Jentsentől. Zongorázza: Berczeller Ilona, az iskola volt növendéke. 6. Fiatal szívvel. Sajó Sándortól Szavalja *Feldmann* Eszti III. osztályu növendék. 7. „Gavotte”. *Czer-vinka* Henriktől. Zongorázza: *Czobor* Margit, az iskola volt növendéke. 8. Mult, jelen és jövő. *Tompá* Mihálytól. Szavalja: *Zelenka* Margit IV. oszt. növ. 9. Üdvözlő dal. Előadják a növendékek.

— **Kaszinók közgyűlése.** A „Honti Kaszinó” *Nváry* Alfonz báró igazgató elnöklété alatt december hó 28-án délután 5 óraker rendes közgyűlést tartja, amelyen a folyó ügyeket fogják tárgyalni.

— **Halálozás.** *Pisuth* István esztergomi kir. közjegyző, volt 48-as honvéd, orsz. képviselő és egykori esztergomi polgármester halálát tudatja velünk egy gyászlap. — A megboldogult szülővárosának, Esztergomnak köz és társadalmi életében állandóan élénk részt vett és rokoni összeköttetései révén megyénkben is sokan ismerték. Megyénkben leányai: *Pisuth* Mariska és *Sályomi* Lajosné gyászolják. — Az öreg ur 78 évet élt, és általánosan megnyilatkozó nagy részvét mellett helyezték e hó 7-én örök nyugalomra.

Csókási János bácsi, aki részt vett az 1848-49-iki szabadságharcban és Ipolyságon lakatos műhelye volt, e hó 9-én meghalt. — A szegény öreg az utóbbi időkben csak a 48-as honvédek egyletétől kapott segélyből tengette életét, így valóban megváltó volt az egykori vitéz honvéd számára a halál.

— **Evang. lelkészek gyónása.** December hó 4-én, szerdán tartották meg a *korponai* ág. ev. dékáni kerület lelkészei közös gyónásukat *Bibaszéken*.

— **Tigrisvadászat Nógrádban.** *Balassa Gyarmat*-ról írják, hogy *Balázs* Barna főszolgabíró már hivatalosan megállapította hogy az Esztergom vidékén elszabadult fenevadak közül a tigris *Nándor* és *Debercseny* község tájékán kóborol. A minap ugyanis a *Nándor* előtt levő cserjésben *Burian* Lajos gazdatiszt találkozott a tigrissel. Rá is lőtt, elhibázta, a vadállat azonban egyáltalán nem lépett től támadó módon, hanem inkább ellillant *Mohora* felé. A gazdatiszt a békés hajlandósága fenevadról mindössze annyit mondhatott, hogy kissé megsoványodott, csikos bundája megkopott, s bőre csakugy lötyög csontjain. A környékbeli nép persze álmában és ébren tigrist lát azóta, s miután most már papíron is megállapították, hogy a tigris Nógrádban van, a puskások nagyban készülnek a ritka hajtóvadászatra. A főszolgabíró különben a miniszternek is jelentést tett s hajtókul százhusz katonát kért, mert a nép fél a tigrist megbolygatni. A hivatalos hajtóvadászatot ma tartják. A gyarmati vadásztársaság és a környékbeli vadászok kaptak rá meghívót.

— **Korcsolya egyleti hírek.** A hideg idő beálltával a korcsolya egylet is megmozdult; s üdvös ujjításokkal akarja

e szép sportot tagjaira nézve minél kellemebbé tenni. — Mint halljuk, nagyban folynak az előkészületek arra nézve, hogy a jégpálya — az eddig nagyon szélesnek bizonyult *Ipoly völgyről* — a *Dirner-féle malom melletti részre helyestessék át*; mely terv ha sikerül, a szélmentesség nem megvetendő előnye mellett a *Korpona* vize által táplálható állandó téli vízmedencét is biztosítja az egylet részére; ami pedig szintén első rangú kérdés az egylet életében, mert az *Ipoly* árterében száraz télen egyáltalán nincs megfelelő jégpálya; maga az *Ipoly* vize pedig csak ritkán és erősebb hidegek alkalmával fagy be úgy, hogy a jég felülete korcsolyázásra alkalmas. — Ugyancsak az egylet vezetőségétől értesülünk azon öröndetes hírről is, hogy az egylet a jövő év január 5-én korcsolya estélyt fog tartani, melyre az előkészületek már erősen folynak s a meghívók is már a napokban ki lesznek bocsájtva. — Ez lesz az idei farsang első s reméljük jól sikerült mulatósága. Az egylet f. é. december hó 15-én d. e. 11 óraker a törvényszék tárgyalási termében értekezletet tart, melyre a tagokat ez uton hívja meg. Az értekezlet tárgysorozata a következő: 1. A mult évi számadások előterjesztése. 2. Igazgatóválasztás. 3. Vigalmi bizottság megalakítása. 4. A f. é. tagdíjak megállapítása. 5. Esetleges indítványok.

— **Óvónk felügyelő bizottsága** e hó 10-én du. 4 óraker gyűlést tartott, melyben *Huszár* Józsefnét és *Törös* Sándornét egyhangulag beválasztotta az óvó felügyelő bizottságába.

— **Szabadelvűpárti értekezlet.** *Bolgár* János megyénk szabadelvűpártjának egyik elnöke e hó 20-ára a megyei tisztújítást megelőzőleg a pártot értekezletre hívja össze, a melynek egyedüli tárgya a 21-iki tisztújításon való állásfoglalás.

— **Eljegyzések.** *Toloth* Károly balászfalvi, egykor ipolysági m. kir. csendőrhadnagy december hó 4-én eljegyezte *Bende* Gyula balassagyarmati takarékpénztári ügyész leányát, *Edit* kisasszonyt. — *Albert* Adolf *Ipoly-Balogról* eljegyezte *Fuchs* Emma kisasszonyt *Fuchs* Herman szobi keresi kedő leányát.

— **A szalatnyai fürdő új gazdája.** December 3-ikán délelőtt 9 óraker adták el nyilvános árverés útján a *szalatnyai fürdőt* és gyógyforrásokat. — A fürdőt *Dyrner* Istvánné vette meg 30000 koronáért és igyekezni fog modern építésekkel és ujitásokkal arra, hogy az igazi gyógyhatással bíró fürdőt a közönség látogassa, a mennyire az megérdemli.

— **Gazdasági tanfolyam Paláston.** Az érdekelt közönség figyelmét felhívjuk *Szentanna* Sámuel losonci m. kir. gazdasági szaktanár előadására, a ki *Paláston* december 15-től kezdődőleg 8 heti gazdasági tanfolyamot fog rendezni, melyen a kosárfonás is lesz tanítva.

— **Atléták gyűlése.** A *Magyar Atlétikai Klub* e hó 6-án tartotta évi rendes közgyűlést *Budapest*en, a *Nemzeti Lovardában*, a mely alkalommal megválasztották az új tisztikart. Az igazgató választmány tagjai sorába ez alkalommal *Szokoly* Alajos bernecei földbirtokost is beválasztották.

— **Karácsonyfaünnep óvónkban.** *Kisdédővónk* e hó 23-án d. u. 3 óraker a *kisdédővó helyiségében karácsonyfaünnepet* rendez, mely

alkalommal a szegény gyermekeket hasznos karácsonyi ajándékkal: ruha, csizma, stbivel látja el. A karácsonyfa költségekre a felügyelő bizottság gyűjtést rendez, és kéri a jószívű közönséget, hogy pénzadományaikkal e hasznos és szép ünnephez hozzájáruljanak és adományaikat az ünnepet rendező női bizottsághoz, illetve ezen bizottság elnöknőjéhez, *Rerkó Istvánné*hoz juttassák.

— **A leányzó ébred.** . . A szunnyadó „*Hontvármegyei gazdasági egyesület*“ kezd mégis némi életet adni magáról, a mennyiben a hó 20-án délelőtt 10 órakor *Mailáth István* elnök vezetése alatt *tisztújító* közgyűlést tart, a melyre a megyei gazdaközönséget ez uton is kéri minél tömegesebb megjelenésre. — Gazdaközönségünkön tehát a sor, hogy a fontos egyesületet felébressze pangásából, és tevékeny munkássággal Hontmegyét is belevonják a modern gazdasági életbe, a mely annyi áldásban részesíti más vármegyék gazdaközönségét.

— **Küldöttség a keresk. miniszternél.** Pénteken, a hó 6-ikán fogadta *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter megyénk és Nógrádmegye küldöttségét a *drégelypálánki*—*verőcei* h. é. vasut ügyében, a melynek érdekében megajánlott állami segély felemelését kérték. A küldöttség szónoka *Scitovszky János* orsz. képviselő kiemelte a vasut fontosságát, mire a miniszter a kérelem teljesítését azon biztató szókkal ígerte meg, hogy „a vasutat tavasszal építeni fogjuk.“ — Itt jegyezzük meg, hogy a *verőce*—*drégelypálánki* h. é. vasut hossza 65 kilométer és az építési tőke hatódtól millió koronában állapított meg.

— **Tanbetyárság Teszéken.** Buda Mihály teszéri lakos tegnap Ipolyságon járt kis 7 éves fiával, hogy annak fején ejtett sebeket gyógykozztassa. Aki talán azt hiszi, hogy a kis fiut kocsizta el, vagy leesett valahonnét, eseleg verkedett valakivel, az alaposan csalódik. Szegényke egyszerűen nem tudta a lelkét és ezért tanítója *Macsuha János* alaposan fejbe verte. Így tanítanak Teszéken. Ajánljuk az esetet tanfelügyelőnk figyelmébe.

— **Műkedvelő előadás.** Az *ipolysági iparos fiatalok* vasárnap értekezést tartott a Hopfinger-vendéglőben, a melyen elhatározták, hogy az új év első hetében műkedvelő előadást rendeznek. Színpad kerül a *Pataki leányok* népszimnű, a melyet *Tóth Sándor* rendez. Az előadás jövedelméért a főtéren levő *Mária-szobor* köré akarnak riasztatni.

— **Nilus.** Ez a neve egy új cigarettafajnak, a melyet a hó 5-én boesát ki a m. kir. dohányjövődéki igazgatóság. Az új szivarok külső kiállítására esinos. A doboz első lapján egy egyiptomi fellah-leány korszót visz a fején, a háttérben az egyiptomi építés emlékei láthatók. Hieroglifákkal van kiírva a dobozra a Nilus név. A lapos doboz hátán egy karaván két tevéje és hajósárja, valamint egyiptomi templomrom van. Egyiptomi módra van gyártva szopóka nélkül. Egy darab ára 6 fillér, egy doboz, a melyben 20 cigaretta van, 1.20 k. — A „Nilus“-t valószínűleg csakhamar megszereti a dohányos közönség.

— **Zsidó hitközségi közgyűlés.** Vasárnap, a hó 8-án tartotta meg az *ipolysági* stkvó hitközség évi rendes közgyűlését *Wilheim Károly* dr. elnök vezetése alatt. A gyűlés tárgya az adófelszólamló bizottság megválasztása volt, a melynek tagjai lettek: *Frischer Adolf*, *Himmeler Miksa* és *Lánk Frigyes* helybeli, *Hirschberg Ignác* és *Welwart Adolf* dr. vidéki hitk. képviselők. A

15-ikén tartandó képviselőtestületi ülésben lesz az adókievetés, a melyet 29-én tárgyal a felszólamló bizottság. — A gyűlés folyamán szótvetette *Baig Mór* a tömeges lemondásokat és indítványozta, hogy a meg nem okolt lemondásokat ne fogadják el, miután a hitk. alapszabályok 46. §-a szerint a tisztséget minden hitközségi tagnak erkölcsi kötelessége elfogadni.

— **Régi pénz lelet.** F.-Szemeréden a gözeke szántás közben egy cserép fazékban több régi 1600 évtől való ezüst pénzt szántott fel, a leletet a napokban szállították be a megyei pénztárba.

— **Szöllősy bácsi jubilál.** A „*Nógr. Lapok*“ írja, hogy *Szöllősy Manó*, a kitűnő táncmester, aki a szabadságharcot is végigküzdötte, az elmúlt héten jubilálta meg táncmesterségének 60-ik évfordulóját. — Az öreg ur egész generációkat oktatott be városunkban a tánc nemes művészetére, és egykori növendékei bizonyára örülnek, hogy a jeles mester még 60 éves tanítást után sem fáradt ki s 78 évvel vállain tovább is buzgó apostola Terpszikórének.

— **Öngyilkosság.** Vasárnap a hó 8-án *Binder Ferenc* gyerk. korcsáros föbelte magát, és rövid kintlódás után meghalt. Az egykor tehets. ember kezébe anyagi gondok adták a foggyvert.

— **A vörös kakas.** F. hó 10-én este 4 és 5 óra között *Bozók*on öt lakóház, több melléképület és a padlásokon elhelyezett temérdek takarmány a lángok martaléka lett. A tűz egy pajtában, hol esepeltek, ütött ki, s terjed rohamosan — szerese hogy szél csend volt — különben az egymáshoz igen is közel épült szalma fedelű házsorból alig maradt volna meg valami.

— **Vívó sport.** *Hatos István* vívómester körútjából városunkba visszaérkezett. B.-Gyarmaton és Losoncon tartott szép sikerrel vívótanfolyamokat, és az esetben, ha Ipolyságon kellő számú vívósportkedvelő jelentkeznek nála tanulásra, itt nyitna egy három havi vívóciiklust.

— **KARÁCSONYRA képes levelezőlapok** és ajándékoknak alkalmas díszlevegőpapirok, névjegyek *Neumann* papirkereskedésében nagy választékban kaphatók.

— **Megérkeztek** az olcsóságok leszállított árakban. 1 vég vászon 3.50. 1 vég kanavász 3.50. barchentok 15 és 20 kr. és feljebb, szövetek 25 és 35 kr. és feljebb és minden e szakmába vágó cikkek december 31 ig leszállított árakban kaphatók *Hirschfeld* Miksa divatár kereskedésében Ipolyságon.

— **Karácsonyi és ujévi ajándéknak** alkalmas órákat öt évi jótállás mellett, divatos és elegáns arany-ezüst ékszereket, china ezüst dísz tárgyakat hitelképes egyéneknek részletfizetésre is szállít *Poigár Kálmán* műórák és ékszerész. Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. E régi és hírneves cég 3000 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

— **Karácsonyra** gyermek játékok felhuzható mű hangszerrel igen jutányosan kaphatók nagy választékban *Hirschfeld* Miksa divatár kereskedésében Ipolyságon.

IRODALOM, és ZENE.

— **Honti Naptár 1902-re** E héten hagyta el a ritka bő tartalmu „*Honti Naptár*“ a sajtót és akik a megyei irodalom e terméke iránt érdeklődnek, potom áron megvehetik a naptár kiadóhivatalában. — A „*Honti Naptár*“ kétszer olyan nagy terjedelmű, mint az elmúlt években és a szerkesztőn: *Fongrácz Elemér*en kívül olyan nevekkel találkozunk benne, mint: *Sághi*

Benő, Rill József, Ivánka István, Matunák Mihály, Sajó Sándor, Vértess József, Szánthó Árpádné stb. — a kik mind egy vagy több cikkel emelték a naptár színvonalát az irodalmi magasságig. A nagy szépirodalmi tartalomon kívül sok a közérdekű dolog is, és számtalan a jól sikerült illusztráció, a melyek a szöveget tarkítják. Az olvasnivalót egy dus anekdota-gyűjtemény zárja be és a teljes naptár és vásárrész közlése által a „*Honti Naptár*“ minden más naptárt fölöslegessé tesz. A naptár tartalma különben a következő:

Naptárrész. Társadalmunk és közéletünk szerepvivőiből: *Oberndorff Hugóné* grófné (arcképpel) *Fleischhakker* Laura (arcképpel), *Kolos Irma* (arcképpel), *Lits Gyula* (arcképpel), *Oberndorff Hugó* gr. (arcképpel), *Konkoly Thege Sándor* (arcképpel), *Wilczek Frigyes* gróf (arcképpel), *Sághi Benő* (arcképpel), *Rill József* (arcképpel). *Nyáry Alfonz* báró (arcképpel). **A közélet halottai:** *Jekelfalassy József* (arcképpel), *Sántha Béla* (arcképpel), *Szecsény Ferenc* (arcképpel), *Winter Ferenc* (arcképpel). **A múlt év történetéből:** A kit megsirattunk. (*Horváth Béla* főispán arcképpel) Az alispáni jubileum (1 képpel).

Szépirodalmi és ismeretterjesztő rész: Hont vármegye székhelyei. *Irta Matunák Mihály* (1 képpel). *Bordal, Szeresük* a népet, *Szereslem és háboru.* *Irta Ivánka István.* *Paczolay János.* *Irta Sighi Benő* (arcképpel) A franciások. *Irta Sajó Sándor.* A „*jukker-leány*“. *Irta Szánthó Árpádné.* *Balaton* dalok. *Irta Ivánka István.* *Élő baba.* (modern mese) *Vértess Józseftől.* *Sirató.* *Irta Sajó Sándor.* A magyarok katolikus egyház-autonomiájáról. (Emlékezés-k és elmélkedések) *Irta Rill József.* *Temetőben.* *Irta Kánya Lajos.* Mese egy kis leánynak. *Irta Honti Henrik.* *Hervadás,* *Máriakép* előtt, *Irta Herczegh Jenő.* *Honti kastélyok* (2 képpel) *Kesergő.* *Irta Einczinger Ferenc.* *Felső honti képek.* (7 képpel) *Irta Matunák Mihály.* *Bucusu,* *Irta Einczinger Ferenc.* *Ipolyság.* (Ami van, és ami lesz. — 2 képpel.) *Irta (Hh.)* A magyar anekdota kincs. *Irta Tóth Béla.* A fürdőkurák hatása. *Irta Weisz Ede* dr. fürdőorvos *Pöstyénben.* *Vérgyógyítás (Hemopatia)* A t. közönség figyelmébe. *Magyarországon tartatni szokott országos vásárok jegyzéke.* *Hirdetések.*

A „*Honti Naptár*“ kétféle kiállításban jelent meg. A diszesebb 1 korona, az egyszerűbb 60 fillér.

— **A „Zenélő Magyarország”** 22-ik füzetének tartalma; I. *Illésy Gyula* „*Hej Iharos, Iharos*“ magyar dal. II. *Bahnert József* „*Kalózdal*“ műdal. III. *Rosey György* „*The Anniversary Marsch*“ induló. *Havonta kétszer, mindig 12 zeneoldalon jelenik meg a „Zenélő Magyarország”* a melynek dolgozó tarsi az ország s a külföld legnevesebb zeneszerzői. Előfizetési ára negydekre 3 korona. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország” zenemű kiadóhivatalában Budapest. VIII. József-körút 24. sz. alatt, honnan egyes füzetek 60 fillérért s minden bármi zeneművek a legjutányosabban megrendelhetők.

5048. 1901. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Alulírott bíróság közzé teszi, hogy a Klein Mózes végrehajthatónak Wohl Ignácé szül. Klein Hani és 16 társának végrehajtást szenvedők elleni 400 korona, tőke és jár iránti végrehajtási ügyében a területéhez tartozó Lukanénye község 42. sztkjvben A. I. 1. sor. 46. hrszám 23. népsorsz házból, udvarból és kertből továbbá az ugyanez tjkönyvben I. 2—5. 9. 10. sorszám alatti, a Makrafőle széles földek, és Malomfőle dűlőkben fekvő szántókból a Csehi patak és felsőréttek dűlőkben fekvő rétekből és a Barátvölgy dűlőben fekvő közös legelőből álló birtoknak a B. 12—28. alatt Wohl Ignácé sz. Klein Hani és társai vajtást szenvedőket illető $\frac{2}{3}$ részre 2232 korona kikiáltási árban,

az ugyanottani 51. szám telekjvben A. I. 1. sor. 77. hrsz. 21. a. népsorszám házból továbbá I. 2. 3. sor. 79. és 97. hrszám kertből Ortások dűlőbeli szántóból álló $\frac{1}{3}$ részben vajtást szenvedőknek, $\frac{1}{3}$ részben vajtást nem szenvedő Mész Johanna nevében vezetett egész birtok 424 korona kikiáltási árban, az ugyanezen tjkönyvben A. I. 1. sor. 346. hrsz. Pusztá dacsó dűlőbeli, imént nevezettek nevében álló egész szőlő 84 korona kikiáltási árban.

az ugyanottani 121. szám telekjvben A. I. 1. sor. 48. hrsz. alatti vajtást szenvedőknek $\frac{1}{3}$ részben, vajtást nem szenvedőknek Mész Johanna és Gyürki Dezsóné sz. Mész Jankának $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{3}$ részben nevében álló egész építkezési hely és kert 32 kor. kikiáltási árban.

továbbá a friebeli 14. sztkjvben foglalt $\frac{2}{3}$ részben végrehajtást szenvedőknek és $\frac{1}{3}$ részben Mész Johanna vajtást nem szenvedők nevében álló ingatlanok közül az A. I. 1. sor. 585. hrszám (Sülyki csapásnál) szántóból és rétből vajtást szenvedők jutaléka 738 korona.

az ezen telekjvben I. 2. sor. 667. hrsz. egész erdő (csehi patak fölött) 29 korona és az ezen tjkvben I. 3. sorsz. 737. hrsz. egész szántó (Barát delinka) 261 korona kikiáltási árban.

végül a felső-priebeli 76. sztkjvben foglalt $\frac{2}{3}$ részben vajtást szenvedők és $\frac{1}{3}$ részben Mész Johanna vajtást nem szenvedő nevében álló A. I. 1. sorszám 664. hrsz. egész szőlő (Winochradi wdołnich csakách) 220 korona és ugyanazon tjkvben I. 2. sorszám 586. hrsz. egész szántó (Sülyki csapásnál) 206 korona kikiáltási árban — még pedig a lukanényei ingatlanok Lukanényén a község házában 1901. évi december hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor a felső-priebeli ingatlanok ugyanazon a nap délután fél 3 órakor Felső-Fehérkut község házában a megállapított kikiáltási ár 10 %-ának bánatpénzül letétele mellett becsáron alól is el fog árvereztetni.

A vételár az árverés napjától számított 30, 60 és 90. nap alatt három egyenlő részletben 5 % kamatokkal együtt lefizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint fent nevezett község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kir. törvszék tkvi hatóság

Ipolyságon, 1901, szeptember 5-én.

Oravetz kir. t. bíró heyett

László

kir. törvsz. bíró.

861. 1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a v.-mikolai kir. járásbíró 1901. évi V. 336 sz. végzése következtében Kallós János ügyvéd által képviselt Harmos István és neje javára Regner Ferenc ellen 1404 kor. s jár. erejéig 1901. évi augusztus hó 29-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján le és felül foglalt és 1990 korra becsült és a V. 336. sz. alapf. jzókönyvben 18—28 és 45—60. t. a. összeirt ingók u. m. butorok, takarmány, szalma, bárányok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a v. mikolai kir. járásbíró V. 336/2. 1901. sz. végzése folytán 1404 kor tőkekövetelés, ennek 1901. évi március hó 1. napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 107 korona 60 fillérben bíróilag már megá-

lapított költségek erejéig Harmostagon leendő eszközlésére 1901. december hó 16-ik napjának de. 9 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott bírói kiküldöttnél szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

V.-Mikolán, 1901. december 7-én.

Német Emil

kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Az esztergomi méltóságos Főkapitán tulajdonát képező, Hont-Németi községben fekvő 138. hrszám alatt jegyzett lakóház (volt jegyzői lak) a hozzá tartozó egyéb épületekkel és belsőséggel — zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen

folyó hó 27-én délelőtt 9 órakor Bozók

a kasznári hivatalban örökáron eladatni fog; — hová a 200 korona bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok az árverés napjáig beadhatók, valamint ugyanott az árverési feltételek betekintethetők.

Bozók, 1901. december 11.

Az uradalmi tisztség.

Karácsonyfának

alkalmas fenyők 1 és fél métertől 3 méterig, igen szép, gazdag példányok 50—80 krért megrendelhetők Tésán u. p. Ipoly-Szakállos az uradalmi kertésznél.

Ugyanott ültetésre alkalmas fenyők is kaphatók olesó áron.

UNTENBERGER GYULA üveg- és porcellán kereskedése IPOLYSÁGON.

Van szerencsém Ipolyság és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy a volt
WINTER ADOLF FIA cég

üveg- porcellán- és kép-kereskedését átvettem,
a melyet a mai kor igényeinek megfelelően fogok berendezni, és szolid áráimmal, pontos kiszol-
gálással arra fogok törekedni, hogy a t. közönség pártolását üzletemnek megnyerjem.
A karácsonyi és újévi idényhez máris kaphatók üzletemben igen esinos ujdonságok, - az
átvett öregebb cikkeket pedig tetemesen leszállított árban árusítom.
A t. közönséget felkérve új üzletem megtekintésére, maradtam kiváló tisztelettel:

UNTERBERGER GYULA
üveg- és porcellán-kereskedő.

Szőlővessző eladás.

Méltóságos gróf Breuner Ágost örökösei garam-
kissallói és nagypeszeki szőlőgazdaságában nagyobb
mennyiségű hazai és amerikai

sima és gyökeres szőlővessző

kerül eladásra az 1901. év őszén és 1902. év tavaszán.

Árak ezrenként 4 koronától felfelé.

Bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi pincekezelőség
Garam-Kis-Sallón.

EMLÉK,

angol félvér mén 11 éves,
apja Exclldouni, impor-
tált angol telivér mén,
anyja Virginia kishéri
kanca, belovagolt hátslő

600 koronáért eladó.

Tudakozódhatni

az intézőségénél
F.-Szemeréden.

Új koporsó-raktár és temetkezési vállalat.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy
Ipolyságon Gansel Ármin-féle házban

érc- és fakoporsó raktárt,

valamint a mai kornak megfelelő

temetkezési vállalatot

nyitottam.

A n. é. közönség szíves támogatását kéri

kiváló tisztelettel

Lőrinez István
asztalos.

„Foncière” Pesti biztosító intézet, Budapest.

Tisztelettel értesítjük a m. t. közönséget, hogy
főügynökségi irodánkat,

mely eddig a Kinszky-féle 117. számú házban volt elhelyezve,
f. év november 1-től kezdve Fő-ut 166. szám alá a Baginyi-
féle házba helyeztük át.

Biztosításokat elfogadunk bármely ágazatban és azt a
legpontosabban és lelkiismeretesen eszközöljük.

Tisztelettel

„Foncière” Pesti biztosító intézet
Ipolysági főügynöksége.

3-3

Árverési hirdetmény.

Az alulírott kir. közjegyző ezen-
nel közhírré teszi, miszerint a vá-
mosmikolai kir. Járásbírósnak
ő I. 4133. számú végzése folytán
néhai BOSSÁNYI RUDOLF hagyatékához tartozó 32 ló, esikő, anya-
kanca, és 7 darab szarvasmarha
nyilvános árverésen, készpénz fi-
zetés mellett eladásra kerül.

Árverési határnapul kitűzetik:
1901. december 23. nap-
jának d. e. 10 órája Béltre
az örökhatyó házához.

Kelt Ipolyságon, 1901. évi de-
cember hó 8-án.

Schiller Antal
kir. közjegyző.